

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Väikeost „Traumakoolituse jätkutugi“ Lisa 1

Tehniline kirjeldus

1. Taustainfo

Eestis kasvab asendushooldusteenusel (asendus- ja perekodus ning hooldusperes) u 900 last, eestkosteperedes lisaks üle 1000 lapse. Lisaks on lapsi, kes jõuavad oma käitumise tõttu kinnise lasteasutuse teenusele või muudele hoolekandeteenustele, mis mõeldud keerulise käitumisega lastele. Põhjuseid, miks laps jõuab asendushooldusele või lähedastele teenustele, on erinevaid, kuid kindlasti on kõik need lapsed kogenud oma elus raskeid kogemusi, kaotusi, leina ja traumaatilisi sündmuseid. Nende kogemustega toimetulekuks vajavad lapsed abi ja tuge neid ümbritsevatelt täiskasvanutelt. On äärmiselt oluline, et neid lapsi kasvatavad ja nendega tegelevad inimesed oleksid teadlikud trauma mõjust lapsele, oskaksid praktikas vastavaid mõjusid märgata ja ära tunda ning suudaksid suhelda lapsega sellisel viisil, mis trauma mõjusid vähendaks ning aitaks lapsel kinnistada eluterveid toimetulekuviise.

Tervise Arengu Instituudi tellimusel viidi 2022. aastal läbi uuring „Traumateadlik asendushooldus“¹, mille tulemusena soovitati traumateadlikkuse edendamiseks asendushoolduse valdkonnas pakkuda peamiselt kahte koolitusprogrammi, *Usalduslikel suhtel põhinev sekkumine* ehk TBRI® (*Trust-Based Relational Intervention*) ja Kasuvanema õppekava ehk RPC (Resource Parent Curriculum). Aastatel 2022-2023 on Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi või Sotsiaalkindlustusameti poolt juba läbi viidud või planeeritakse läbi viia laste hoolekande valdkonnas mitmeid traumakoolitusi, sh TBRI® (*Trust-Based Relational Intervention*) koolitust. Et koolituse mõju oleks jätkusuutlik, on väga oluline pakkuda pärast koolituse lõppu osalejatele piisavalt pika aja jooksul intensiivset jätkutuge – st koolituse metoodikal põhinevaid struktureeritud arutelusid seoses osalejate igapäevase tegevusega. Käesoleva hankega tellib hankija jätkutuge piloteerimise eesmärgil (sh eesmärgiga koguda sisulist infot jätkutoe sisu ja tulemuslikkuse kohta), et tulevikus integreerida jätkutugi olemuslikult vastavate koolituste paketti. 2022. aastal läbis TBRI® koolituse 7 gruppi, mida korraldas Tervise Arengu Instituut. 2023. aastal võib prognoositavalt sarnase koolituse läbida veel kuni 10 gruppi, kes võivad käesolevas hankes tellitavat jätkutuge vajada.

2. Teenuse eesmärk ja sihtgrupp

Teenuse eesmärk on pakkuda jätkutuge laste hoolekande valdkonna (sh asendushoolduse ja lähedaste valdkondade) spetsialistidele ning lapsi kasvatavatele isikutele, kes läbivad 2022.-2023. aastal TBRI® (*Trust-Based Relational Intervention*) koolituse. Jätkutugi aitab kinnistada

¹ Sindi I, Strömpl J, Lust M. Traumateadlik asendushooldus. Kirjanduse, koolitusprogrammide ning laste otseste hooldajate kogemuste uuringu aruanne. Tallinn: Tervise Arengu Instituut; 2022.

koolituse käigus omandatud teadmisi ja oskuseid, annab osalejatele kindlustunnet ning tagab, et osalejad võtaksid uued omandatud sekkumisviisid üle igapäevases praktilises tegevuses laste kasvatamisel. Jätkutuge osutatakse igale koolituse läbinud grupile/grupi isikutele 1 aasta jooksul pärast vastava koolituse lõppemist.

3. Teenuse kirjeldus, maht ja korraldus

3.1 Teenuse raames tagab pakkuja (töövõtja) koolitusel osalenutele, kes on saanud koolituse läbimise kohta tunnistuse või tõendi, 1 aasta jooksul koolituse lõppemisest² järgmised jätkutoe komponendid:

3.1.1 Asutusesisestele gruppidele:

3.1.1.1 Üks kord kuus kohtumine jätkutuge pakkuva spetsialistiga, kus arutatakse elulisi situatsioone koolitusel käsitletud teemadest ja metoodikast lähtuvalt (kokku 12 kohtumist ühe grupi kohta). Tellija eeldab, et kohtumise ruumid tagab vastav asutus ja töövõtja lepib asutusega ruumide kasutamise kokku;

3.1.1.2 Veebipõhine kommunikatsioonikanal osalejatele, kus on võimalik jätkutuge pakkuvalt spetsialistilt vajadusel nõu saada kohtumiste vahepealsel ajal;

3.1.1.3 Kriisiolukorras võimalus jätkutuge pakkuva spetsialist kohale kutsuda või kontakteeruda nõu saamiseks kokkulepitud moel.

3.1.2 Gruppidele, mis koosnevad erinevate organisatsioonide esindajatest või eraisikutest:

3.1.2.1 Üks kord kuus kohtumine jätkutuge pakkuva spetsialistiga, kus arutatakse elulisi situatsioone koolitusel käsitletud teemadest ja metoodikast lähtuvalt (kokku 12 kohtumist ühe grupi kohta). Kohtumise ruumid tagab töövõtja, seejuures võib ruumide maksumuse sisse arvestada ühe kohvipausi lihtsate suupistetega.

3.1.3 Kohtumised toimuvad üldjuhul kontaktkohtumisena, veebi teel võib kohtumise korraldada üksnes mõjuval põhjusel, eeskätt kui kontaktkohtumine võib ohustada osalejate tervist. Veebi teel kohtumised kooskõlastatakse eelnevalt tellijaga. Kriisinõustamine võib toimuda osapooltele sobival moel.

4. Teenuse protsess

4.1 Pärast lepingu sõlmimist esitab tellija töövõtjale info gruppide kohta, kellele soovib jätkutuge tellida, sh kontaktandmed. Kui lepingu jooksul lisandub gruppe, kellele tellija soovib jätkutuge tellida, esitab tellija töövõtjale info täiendavalt lisandunud gruppide kohta.

4.2 Töövõtja võtab esimesel võimalusel (hiljemalt nädala jooksul) tellijalt vastava info saamisest grupiga ühendust (asutusesisese grupi puhul asutuse juhi või kontaktisikuga; erinevate organisatsioonide liikmetest või eraisikutest koosneva grupi puhul kontakteerutakse kõigi osalejatega nt e-kirja teel) ning lepib kokku jätkutoe raames toimuvate kohtumiste aja ja koha ning korraldab teenuse osutamise.

5. Teenuse rahastamine ja infovahetus

5.1 Jätkutoe teenuse eest tasub tellija igakuise aruandluse alusel. Igakuiselt (5. kuupäevaks) esitab teenuseosutaja tellijale järgnevad dokumendid:

² Kui jätkutoega saab alustada tellijast tuleneval põhjusel (nt hankelepingu sõlmimise aeg) hiljem, alustatakse jätkutoega esimesel võimalusel ning osutatakse jätkutuge 1 aasta vältel.

- 5.1.1 Eelmise kuu jooksul toimunud jätkutoe kohtumiste registreerimislehed, kus on märgitud kohtumise kuupäev, koht, ajavahemik, osalejate nimed ja allkirjad, läbiviija nimi ja allkiri (Lisa 2).
- 5.1.2 Eelmise kuu jooksul toimunud jätkutoe kohtumiste graafik (Lisa 3) .
- 5.1.3 Seirearuanne eelmise kuu jooksul toimunud tegevuste kohta (Lisa 4). Seirearuandes esitatakse info gruppide lõikes jätkutoe raames käsitletud teemade kohta, mh info veebikanali loomise ja kasutamise kohta; võimalike toimunud kriisilukorra nõupidamiste kohta jms. Kui ühe grupi jätkutoe periood lõpeb, kajastatakse seirearuandes ülevaatlikult info selle grupi kogu jätkutoe perioodi kohta. Viimases seirearuandes kajastatakse ülevaatlikult koondinfo kogu lepingu jooksul toimunud jätkutoe kohta ning ettepanekud tellijale.
- 5.1.4 Vajadusel esitatakse majutusega seotud kuludokumendid.
- 5.1.5 Vajadusel info transpordikulude kohta seoses jätkutoe igakuiste kohtumistega või erakorraliste kohtumistega.
- 5.2 Töövõtja on teadlik, et tellija võib kontakteeruda teenuse saajatega teenuste kohta tagasiside saamise või muu teenusega seotud info kogumise eesmärgil.